

Hlas Mošoviec 2004

Schválený návrh rozpočtu obce Mošovce na rok 2004

Príjmy:

Daň z príjmov FO (daňový úrad)	2 200 000,-
Daň z príjmov PO (daňový úrad).....	429 000,-
Daň z pozemkov a stavieb PO a FO	930 000,-
Daň za psa	18 000,-
Alkohol a tabakové výrobky	20 000,-
Ubytovacia kapacita	30 000,-
Rekreačný poplatok	40 000,-
Užívanie verejných priestranstiev a hlásenie MR.....	2 000,-
Cestná daň (daňový úrad)	227 000,-
Dividendy	40 000,-
Prenajaté obecné pozemky	30 000,-
Prenájom z budov	100 000,-
Odvoz autobus, traktory	10 000,-
Správne poplatky automaty osvedčovanie	140 000,-
Dom smútku a cintorínske poplatky	2 500,-
PIJK	6 000,-
Kopírovanie	2 000,-
Knižnica – členské	3 000,-
Platby za odpad	360 000,-
ČOV – Ulica A. Lackovej – Zory	60 000,-
Splátky z odpredaja bytov	60 000,-
Nájom – byt	1 500,-
Nedoplatky za daň z nehnuteľnosti.....	225 000,-
Zostatky bežných účtov	500 000,-
Dotácie na samosprávne funkcie – Min. financií	300 000,-
SSE – komp. z výnos. privatizácie	600 000,-
Úroky z banky	5 000,-
ŠRZ Drienok – nájom	350 000,-
	<hr/>
	6 691 000,-

Výdavky:

Šport	150 000,-
Verejné osvetlenie.....	450 000,-
ČOV.....	25 000,-
Komunálny odpad	420 000,-
Oprava miestnych komunikácií	481 000,-
Dobrovoľný hasičský zbor	60 000,-
Rozvoj obce, zimná údržba, verejná zeleň, potok	500 000,-
Pamätná izba Jána Kollára.....	15 000,-
Požiarna zbrojnica	60 000,-
Knižnica - nákup kníh	10 000,-
Dom smútku	200 000,-

Členské príspevky - ZMOS, ZMOT, RVC, KOC, ZCRVF, ZPOZ.....	35 000,-
Soc. pôžička – živelná pohroma	10 000,-
Splátka ulice A. Lackovej – Zory	550 000,-
Vnútorňa správa	3 650 000,-
Ostatná kuktúra.....	75 000,-
	<hr/>
	6 691 000,-

Školstvo, opatrovateľská služba, matričná činnosť = podľa prideleného štátneho rozpočtu v príjmovej aj výdavkovej časti.

Je dobre vedieť

Spozorovanie požiaru nahláste ihneď na tel. číslo	112
Rýchlu zdravotnú službu zavolajte tel. číslom	112, 422 01 50
Polícia	112
Poruchová služba – elektrina	0850 111 46
Poruchová služba – plyn	422 10 37, 422 10 36
Poruchová služba – voda	421 01 11

Všeobecné informácie – neprehliadnite!

S účinnosťou od 1. 1. 2002 s prechodom niektorých kompetencií zo štátnej správy na samosprávu prešiel úkon osvedčovania podpisov a kópií listín na obec.

Za **osvedčenie podpisu** na listine alebo na jej rovnopise podľa položky 3a Zákona č. 5/2004 Z. z. obec v hotovosti vyberá poplatok **30,- Sk za každý podpis**. K osvedčeniu podpisu je potrebná osobná účasť občana, ktorého podpis je osvedčovaný a jeho platný občiansky preukaz.

Ďalším úkonom je **osvedčenie odpisu (fotokópie), výpisu alebo písomnej informácie z úradných kníh...** kde podľa položky 2b inkasujeme **za každú aj začatú stranu** poplatok **50,- Sk**.

Za **vyhotovenie odpisu (fotokópie), výpisu alebo písomnej informácie z úradných kníh, úradných záznamov, druhopisu matričného dokladu**, vyberáme podľa položky 2a zákona správny poplatok **50,- Sk za každú aj začatú stranu**.

Za **nahliadnutie do matrik, za každý zväzok** matrik zaplatíte **50,- Sk**.

Za povolenie uzatvoriť manželstvo na inom než príslušnom matričnom úrade sa platí poplatok 200,- Sk.

Za uzatvorenie manželstva pred iným než príslušným matričným úradom štátnymi občanmi SR sa vyberá poplatok 500,- Sk.

Na požiadanie pre vašu potrebu vám obec vyhotoví **potvrdenie alebo písomné oznámenie o pobyte** (trvalom alebo prechodnom) alebo písomné oznámenie o držiteľovi vozidla a jeho pobyte (sídle) za poplatok **100,- Sk**.

Pri sumarizácii údajov **k výpisu alebo odpisu z registra trestov** je potrebné preukázať sa platným občianskym preukazom, ďalej je potrebné priložiť **kolkovú známku v hodnote 100,- Sk** a zaplatíte správny poplatok **50,- Sk v hotovosti**.

Osvedčenia o zápise samostatne hospodáriaceho roľníka do evidencie vydáva obec za poplatok 200,- Sk.

Podľa zákona 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách sú správne poplatky príjmom rozpočtu obce, správny poplatok je vyberaný v hotovosti, nie sú potrebné kolkové známky.

Povinnosťou obce je niektoré skutočnosti, informácie, údaje, oznámenia... zverejňovať v mieste obvyklým spôsobom.

Obec tak robí stále. Podľa naliehavosti prostredníctvom miestneho rozhlasu, ale nie všetci viete, že k zverejňovaniu týchto skutočností slúži **panel** vo vestibule budovy obecného úradu. Tu nájdete vždy pozvanie na zasadnutie obecného zastupiteľstva, oznámenie o termíne zberu a vykupovania druhotných surovín, rôzne vyhlášky, všeobecne záväzné nariadenia, smernice, pokyny a pod.

Doporučujeme vám, vážení spoluobčania, aby ste si pre svoju informovanosť a vlastnú spokojnosť našli v priebehu týždňa niekoľko minút a prišli si na panel prečítať oznamy, informácie, pozvania.

Bolo by tiež vhodné, keby ste v prípade zistenia napr. **poruchy** miestneho rozhlasu, či telesa verejného osvetlenia, túto skutočnosť ihneď nahlásili v kancelárii obecného úradu, aby porucha mohla byť čo najskôr odstránená.

Majte oči otvorené a nebojte sa napomenúť či upozorniť na nesprávnosť konania porušovateľov verejného poriadku alebo znečisťovateľov verejných priestranstiev. Je predsa vecou a v záujme nás všetkých celkový vzhlad našej obce. Často prvý dojem pôsobí aj na náhodných návštevníkov našej obce.

Decentralizácia štátnej správy na samosprávu

(Prevzaté z Teplických Zvestí)

V súvislosti s decentralizáciou kompetencií zo štátu na samosprávu v zmysle Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, pod obce a mestá postupne od roku 2002 prešli tieto kompetencie:

od 1. januára 2002:

1. Vodné hospodárstvo

- rozhodovanie o používaní vôd bez náhrady, úprave obmedzení, prípadne zákaze nakladania s odami, ak to vyžadujú vodohospodárske alebo iné dôležité záujmy spoločnosti, bezpečnosť osôb, alebo vodohospodárskych diel, prípadne zariadení, ochrana rybárstva,
- vydávanie povolení na niektoré činnosti,
- vydávanie súhlasu na stavby, zariadenia, prípadne činnosti, na ktoré nie je potrebné povolenie, ktoré však môžu ovplyvniť vodné pomery,
- určovanie zátopových území a rozsahu pozemkov a ich oznamovanie stavebným úradom,
- schvaľovanie kanalizačných poriadkov,

- vydávanie povolení na vypúšťanie vôd, ktoré na dodržanie najvyššej prípustnej miery znečisťovania vyžadujú predchádzajúce čistenie,
- rozhodovanie o pripojení prípojky v príprave sporu o zriadení prípojky.

2. Všeobecná vnútorná správa – vedenie matriky

3. Ochrana prírody

- vykonávanie štátnej správy v prvom stupni vo veciach ochrany drevín,
- ukladanie nevyhnutných opatrení na ozdravenie dreviny vlastníkom (správcom, nájomcom) pozemku, na ktorom drevina rastie, alebo rozhodovanie o jej vyrúbaní,
- prijímanie oznámení o výrube drevín z dôvodu hrozby bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku,
- zabezpečovanie úloh na úseku náhradnej výsadby.

od 1. júla 2002:

1. Školstvo

- vykonávanie štátnej správy na úseku škôl a školských zariadení,
- vymenúvanie a odvolávanie riaditeľov a školských zariadení,
- zriaďovanie a zrušovanie:
 1. základných škôl,
 2. základných umeleckých škôl,
 3. predškolských zariadení,
 4. školských klubov detí,
 5. školských stredísk záujmovej činnosti,
 6. centier voľného času,
 7. školských kuchýň a školských jedální
- zabezpečujúcich stravovanie pre žiakov základných škôl a pre deti predškolských zariadení,
- 8. jazykových škôl pri základných školách,
- vytváranie podmienok na plnenie povinnej školskej dochádzky na základných školách,
- vykonávanie kontroly hospodárenia školy s funkčnými a materiálnymi prostriedkami a s majetkom,
- zabezpečovanie podmienok pre stravovanie detí a žiakov vo všetkých školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom,
- určovanie školského obvodu základnej školy, v ktorej budú žiaci zrušenej základnej školy plniť povinnú školskú dochádzku, ak sa základná škola vyradí zo siete škôl a školských zariadení a zruší sa,
- spracúvanie a poskytovanie informácií v oblasti výchovy a vzdelávania vo svojej pôsobnosti
- pridelovanie finančných prostriedkov súkromným školám, cirkevným školám, súkromným školským zariadeniam a cirkevným školským zariadeniam podľa osobitného predpisu a vykonávanie kontroly hospodárenia s týmito finančnými prostriedkami,
- schvaľovanie zmlúv o nájme školských budov a miestností, príľahlých priestorov školy alebo školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom.

2. Telesná kultúra

- štátna správa vykonávaná do účinnosti tohto zákona okresným úradom,
- rozpracovanie koncepcie rozvoja telesnej kultúry,
- súčinnosť pri výbere a príprave športových talentov,
- podporovanie organizovania športových podujatí miestneho významu,
- utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,

- podporovanie športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,
- podporovanie iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
- kontrola hospodárenia a účelovosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
- spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

od 1. januára 2003:

1. Pozemné komunikácie

- zabezpečovanie stavebno-technického vybavenia ciest a miestnych komunikácií v ich vlastníctve podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu,
- poskytovanie údajov z technickej evidencie ciest a miestnych komunikácií v ich vlastníctve,
- vykonávanie pôsobností špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie.

2. Územné plánovanie a stavebný poriadok, pôsobnosť stavebného úradu s výnimkou vyvlastňovacieho konania

- zabezpečuje územné konanie a obstaráva podklady na územné rozhodnutie v zmysle §§ 32 – 42 zákona,
- zabezpečuje povoľovanie stavieb a zmien stavieb a obstaráva podklady k vydaniu stavebného povolenia na stavby a ich zmeny v zmysle §§ 58 – 70 zákona,
- zabezpečuje povoľovanie terénnych úprav, prác a zariadení v zmysle §§ 71 – 74 zákona,
- zabezpečuje povoľovanie užívania stavieb, vedie kolaudačné konania, pripravuje podklady na vydanie kolaudačného rozhodnutia na stavby, ktoré vyžadovali stavebné povolenie a zabezpečuje povoľovanie zmien v užívaní stavby v zmysle §§ 76 – 85 zákona,
- zabezpečuje nariadenie údržby stavby, nevyhnutných úprav, odstraňovanie stavieb, zabezpečovacích prác, vypratania stavby a konanie o dodatočnom povolení stavby v zmysle §§ 86 – 97 zákona,
- pripravuje podklady k nariadeniu na vykonanie nápravy na stavbe, k rozhodnutiu o zastavení prác na stavbe a o zrušení stavebného povolenia v zmysle § 102 zákona,
- prerokúva za prítomnosti objednávateľa priestupky fyzických osôb a právne delikty právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie a v súčinnosti s objednávateľom pripravuje podklady na sankcie v zmysle §§ 105 – 107 zákona,
- pripravuje podklady na vydanie súhlasu k povoleniu stavby špeciálnym stavebným úradom v zmysle § 120 zákona,
- v súčinnosti s objednávateľom rozhoduje o rozsahu oprávnenia zamestnancov stavebných úradov vstupovať na pozemky a stavby a pripravuje rozhodnutia o opatreniach na susednom pozemku alebo stavbe v zmysle §§ 134 – 135 zákona,
- vykonáva metodickú pomoc pri drobných stavbách,
- zabezpečuje výkon stavebného dohľadu v zmysle §§ 98 – 104 zákona okrem § 99 b) zákona.

3. Sociálne služby

- poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb a zriaďovanie zariadení sociálnych služieb (domov dôchodcov, zariadenie opatrovateľskej služby),
- rozhodovanie: 1. o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za túto opatrovateľskú službu,
2. o poskytovaní prepravnej služby a o úhrade na prepravnú službu,
3. o povinnosti občana zaplatiť úhradu za prepravnú službu, ktorá sa

- poskytla neprávom, bez úhrady alebo na nižšiu úhradu,
- zriaďovanie a kontrola zariadení sociálnych služieb.

4. Zdravotníctvo

- zriaďovanie ambulancií vrátane staníc lekárskej služby prvej pomoci a ambulancií v zariadeniach sociálnych služieb
- zriaďovanie špecializovaných zariadení ambulantnej starostlivosti, polikliník, nemocníc I. typu a nemocníc s poliklinikou I. typu
- agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti
- schvaľovanie ordinačných hodín neštátneho zdravotníckeho zariadenia.

5. Regionálny rozvoj

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja,
- vypracúvanie programov sociálneho a hospodárskeho rozvoja,
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

6. Cestovný ruch

- vypracúvanie programov cestovného ruchu
- koordinovanie spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu

I. PRAKTICKÉ SKÚSENOSTI ZO ZAKLADANIA SPOLOČNÉHO OBECNÉHO ÚRADU

Spoločný obecný úrad (SOÚ) nemá právnu subjektivitu, preto nemá samostatnú rozhodovaciu právomoc, ani vlastnú organizačnú štruktúru. Môže fungovať len v rámci obce (mesta), ktorá prevezme na seba výkon činnosti prenesených kompetencií a pre ostatné zmluvné obce vykonáva servis v činnostiach prenesených kompetencií. Formu a podmienky činnosti SOÚ si musia všetky zmluvné strany dohodnúť v súlade so základnými princípmi vytvorenia SOÚ.

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY VYTVORENIA SPOLOČNÉHO OBECNÉHO ÚRADU

Aby spoločný obecný úrad splnil účel a v súlade so zákonom boli zachované základné samosprávne princípy, bolo nevyhnutné pri jeho zakladaní rešpektovať:

- 1) **princíp dobrovoľnosti** – obec musela zväziť vstup do zmluvného zväzku dobrovoľne podľa vlastných kritérií, ktorými posúdila potrebu svojej obce zabezpečovať výkon prenesených kompetencií prostredníctvom SOÚ,
- 2) **princíp vzájomnej výhodnosti** – výkon právomocí v SOÚ môže fungovať len za podmienky výhodnosti pre všetkých partnerov,
- 3) **princíp rovnocennosti postavenia obcí** – rovnocennosť obcí musí byť rešpektovaná bez ohľadu na veľkosť obce, jej ekonomickú silu a význam, ako aj bez ohľadu na množstvo prenesených kompetencií
- 4) **princíp zachovania autonómnosti rozhodovania každej obce** – t. j. na každej obci zostáva zodpovednosť a rozhodovacia právomoc za prenesené kompetencie, SOÚ je výkonným zástupcom obce, ktorý vykonáva objednané služby pre zmluvnú obec, t. j. vykonáva servis pre príslušnú obec.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- Počet obcí (vrátane mesta): 26
- Počet obyvateľov okresu: 16 866

- Počet škôl: s právnou subjektivitou	5
ZŠ + ŠJ bez právnej subjektivity	8
MŠ + ŠJ bez právnej subjektivity	14
CVČ	1
- Počet zamestnancov školstva:	292
- Počet pracovníkov SOÚ:	9

Z HISTÓRIE

- Ponuka spolupráce obciam na vytvorenie SOÚ	XI. 2001
- Príprava a vypracovanie základnej zmluvy o zriadení SOÚ	I. – VI. 2002
- Príprava dodatku č. 1 k základnej zmluve (školstvo)	V. –VI. 2002
- Prerokúvanie a dohodovanie zmluvných podmienok	I. – X. 2002
- Presun kompetencií v oblasti školstva, začatie činnosti SOÚ	VII. 2002
- Presun 4 pracovníkov z OÚ na mesto	VII. 2002
- Oficiálne slávnostné podpísanie zmluvy a dodatku č. 1	X. 2002
- Prehlásenie starostov o financovaní SOÚ z decentralizačnej dotácie	I. 2003
- Žiadosť o spoločné financovanie SOÚ na MF SR	I. 2003
- Presun a výkon kompetencií v oblasti sociálnych služieb	I. 2003
- Podpísanie dodatku č. 2 (opatrovateľská služba)	I. 2003
- Presun 2 pracovníkov z OÚ na mesto (opatrovateľská služba)	I. 2003
- Presun a výkon kompetencií v oblasti stavebného úradu	I. 2003
- Podpísanie dodatku č. 3 (stavebný úrad)	I. 2003
- Presun 2 pracovníkov z OÚ na mesto (stavebný úrad)	I. 2003

FINANCOVANIE

- Z decentralizačnej dotácie na výkon prenesených kompetencií.
- Prehodnotením skutočných nákladov na činnosť SOÚ (vrátane zriaďovacích nákladov – zakúpenie vybavenia a pod.) za predchádzajúce obdobie (rok 2002):
 1. Prenesený výkon štátnej správy – 1,50 Sk/obyvateľa (jednorazovo)
 2. Prenesený výkon v školstve – 30,00 Sk/zamestnanca školy (jednorazovo)
- Prehodnocovanie nákladov na činnosť SOÚ sa vykonáva priebežne a starostovia sú o tom oboznamovaní na poradách starostov, ktoré sa uskutočňujú raz mesačne.

Štatistika pohybu obyvateľstva v roku 2003

narodilo sa	10 občanov
prist'ahovalo sa	16 občanov
odst'ahovalo sa	20 občanov
zomrelo	14 občanov

SPOMIENKY A BLAHOŽELANIA /2003

Vitajte

Ján Šimko
Matej Baranček
Matúš Lichner
Zuzana Lukáčová
Dávid Šimonides

Tomáš Majer
Lukáš Lvončík
Katarína Karabelová
Matúš Mišák
Diana Šimková

Blahoželáme všetkým našim spoluobčanom k životným jubileám, ktorých sa dožili v priebehu roku 2003:

65 rokov

Viera Košíková
Zdenka Jamrišková
Anna Karabelová
Ján Bohdan Hroboň
Ján Boďa
Blažena Mizerová
Ján Deměň
Jaroslav Ráhel

Anna Brázdová
Pavel Straka
Rozália Boďová
Mária Beňová
Ľudmila Magočová

70 rokov

Anna Šikurová
Melánia Domková
Jozef Holec
Ján Thomka
Anna Miškóciová
Anna Lojková
Ľudmila Feriančíková
Anna Taceľová
Samuel Ballo
Anna Siaklová
Zuzana Kozáková

75 rokov

Dušan Domko
Milan Klaudíny
Anna Mareková
Mária Zubáňová
Pavína Borcovanová
Elena Holcová
Ľudovít Petrovič
Zuzana Fánčiová
Pavol Sklenár
Anna Ličková
Pavel Fánči

80 rokov

Jarmila Nemčíčová
Mária Turcerová
Jakub Bielik
Viera Bukvajová
Anna Bartoláková
Mária Grauzlová
Božena Petrovičová
Anna Solárová
Vilma Karabelová

90 rokov

Anna Krajčová

95 rokov

Mária Mikušová

Manželstvo uzavreli

Miroslav Ličko
Roman Kinčeš

Dušana Urbancová
Zuzana Mičková

Jaroslav Šmalo	Miroslava Lešťanská
Miroslav Piecka	Zuzana Bieliková
Oto Donoval	Miroslava Miková
Ján Mantič, Mgr.	Zuzana Legátová
Martin Hrivňák	Daniela Dubovcová
Pavol Pavlík	Martina Gajdošíková
Vladimír Reichel	Dana Turcerová

Lúčime sa...

Mária Štancľová	Emília Ohurniaková
Juraj Bartolák	Ivan Siakel
Jozef Kubík	Ján Borcovan
Zuzana Ďurčová	Ján Arvensis
Jarmila Veselá	Jozef Dírer
Zuzana Harkabuzová	Emil Búň
Ján Mateček	Peter Prokša

SPOMIENKY NA OSLAVY V MOŠOVCIACH

(Mgr. Jana Hrčová, poslankyňa OZ v Mošovciach)

Slováci obľubujú papučovú kultúru. Občas sa však v ich okolí robí niečo, čo ich dokáže zdvihnúť zo stoličiek a dokonca im umožní sa pritom aj zabaviť.

Uplynulý rok bol pre Mošovčanov významným. Pripomenuli si 210. výročie narodenia Jána Kollára a 770. výročie založenia obce. Samozrejme, tieto oslavy by nemali úspech, keby sa ich nezúčastňovali obyvatelia, rodáci, priaznivci, priatelia, či návštevníci Mošoviec.

Jadro osláv pripadlo na letné mesiace, no už od jari sa Mošovce zvyrazňovali a pripravovali na oslavy sprievodnými podujatiami. Priaznivci športu mohli svojou prítomnosťou podporiť volejbalový turnaj Memoriál V. Kráľa, Slovenský rebríček v orientačnom behu, Majstrovstvá Slovenska vo volejbale žiakov a dorastencov. Okrem športových sa uskutočnili aj kultúrno-spoločenské podujatia: Mošovský sedmohlások, Putovanie po stopách povestí v Mošovciach, okresná prehliadka družstiev mažoretiek.

Mesiac osláv otvárali športové súťaže detí – OH Mošovce. V ŠRZ Drienok sa jej mohli zúčastniť rodičia, starí rodičia a deti nielen z Mošoviec, ale i rekreanti.

Oslavy 770. výročia vzniku Mošoviec a 210. výročia narodenia Jána Kollára dali všetkým obyvateľom obce veľa možností na športovo-kultúrne a spoločenské vyžitie.

V piatok sa oslavy začali otvorením troch výstav v priestoroch novej budovy ZŠ. Hneď po úspešnom otvorení sa v budove PZ konalo stretnutie Mošovských rodákov spojené s krstom a autogramiádou novej knihy o Mošovciach od Jozefa Tatára. Toto podujatie spestrilo vystúpenie folklórneho súboru z Poľska, súboru Drienok, spev a hra na harmonike Dušana Šimu a Vladimíra Bibzu a pútavé sprievodné slovo Jána Polreckého.

Sobotu otváral a radosť športovým fanúšikom urobil futbalový turnaj O pohár starostu s účasťou mužstiev: Trebostovo, výber okresu Martin, Dubové a Mošovce. Spestrením turnaja bolo exhibičné stretnutie bývalých futbalistov juhoslovanského Laliča a Mošovčanov, ktoré sa skončilo víťazstvom hostí 3:2. Pohár starostu obce získalo mužstvo z Trebostova. V tento deň potešil srdcia žien a fanúšikov svojím vystúpením Robo Kazík. Večer mladým spestrila i nečakaná diskozábava.

V nedeľu sa konal spomienkový pietny akt v Pamätnej izbe Jána Kollára a následne i slávnostné Služby Božie v Ev. a. v. kostole. V poobedných hodinách vystúpili v obnovených priestoroch parku Mošovské mažoretky, folklórny súbor Drienok a súbor z Poľska. V príjemné slnečné poobedie sa už Mošovčania až do neskorých hodín zabávali so skupinou Profil.

Významné jubileu sa však týmto dňom neskončilo. V lete sa konali ešte sprievodné podujatia osláv – volejbalový turnaj Veterán cup, volejbalový turnaj na počesť výročia SNP O pohár Drienku. Celé oslavy zakončil tradičný jesenný a opäť úspešný Mošovský jarmok v mesiaci október.

PRVÝ ROČNÍK PREHLIADKY MAŽORETIEK HORNÉHO TURCA

(Daniela Hurtová, ZŠ J. Kollára Mošovce)

Pri príležitosti osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky o obci Mošovce a 210. výročia narodenia Jána Kollára sa uskutočnil v areáli ŠRZ Drienok 1. ročník prehliadky mažoretiek Horného Turca. Prehliadky sa zúčastnili mažoretky vo veľkom počte v Mošovciach, Malého Čepčína, Turčianskych Teplíc, Hája a Slovenského Pravna.

Tanečná hudba, dobrá nálada a pekné počasie prizvalo na toto podujatie veľa našich ale i cezpoľných divákov. Počas celého vystúpenia panovala v areáli dobrá nálada, mažoretky roztancovali aj rekreačných hostí, ktorí boli ubytovaní v ŠRZ Drienok. Diváci podporovali a oceňovali pohybovú zdatnosť dievčat potleskom a príjemným povzbudzovaním.

V Mošovciach pracuje krúžok mažoretiek pri ZŠ J. Kollára už 8 rokov. O tom, že naše dievčatá sú pohybovo zdatné a talentované, svedčí aj čoraz väčší záujem o prácu v tomto krúžku. Na začiatku tvorilo súbor 15 dievčat. Svoje vystúpenia obohacujeme stále novými prvkami a sme radi, že svojím vystúpením môžeme urobiť radosť tým, ktorí nás prídu povzbudiť. Dievčatá vystupujú na rôznych kultúrnych podujatiach v obci, v ZŠ a pravidelne sa zúčastňujeme prehliadky mažoretiek Horného Turca, ktorú každý rok usporiada kultúrne centrum Turčianske Teplice.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali pri prípravách prezentácie mažoretiek Horného Turca a prispeli tým k zdarnému priebehu kultúrneho programu osláv.

Súbor mažoretiek finančne i organizačne podporuje Obecný úrad Mošovce, ZŠ J. Kollára a rodičia detí.

DOŠLO K ZMENE

V zmysle zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k zrušeniu okresných úradov v Martine a v Turčianskych Tepliciach.

Dňom 1. 1. 2004 vznikol Obvodný úrad v Martine so sídlom Námestie S. H. Vajanského 1 a jeho stále pracovisko v Turčianskych Tepliciach, ktorého adresa je SNP 514/122. V súvislosti s týmito zmenami predkladáme informáciu o odboroch, ktoré sú v pôsobnosti ObÚ v Martine a pracoviska v Turčianskych Tepliciach.

Obvodný úrad v Martine

Odbor všeobecnej vnútornej správy

- plní úlohu sprostredkovateľa KÚ vo veciach štátneho občianstva (ObÚ v Martine)
- vykonáva kontrolu matrik a metodicky riadi matriky (ObÚ v Martine)
- rozhoduje o povolení zmeny mena a priezviska (ObÚ v Martine)
- osvedčuje listiny a podpisy na listinách (ObÚ v Martine)
- vedie zbierku listín a obvodný archív (ObÚ v Martine)
- vykonáva štátnu správu na úseku priestupkovom (ObÚ v Martine a pracovisko v Turčianskych Tepliciach)
- rozhoduje o povolení konania verejnej zbierky (ObÚ v Martine)
- vykonáva dohľad nad správnym používaním štátnych symbolov vo svojom územnom obvode (ObÚ v Martine)
- organizačne zabezpečuje prípravu a vykonanie sčítania obyvateľov, domov a bytov vo svojom územnom obvode (ObÚ v Martine a pracovisko v Turčianskych Tepliciach)
- vykonáva organizačno-technické zabezpečenie volieb a referenda (ObÚ v Martine a pracovisko v Turčianskych Tepliciach)

Odbor živnostenského podnikania

(ObÚ v Martine a v Turčianskych Tepliciach)

- vydáva živnostenské oprávnenia
- vydáva úradné záznamy o zmenách v živnostenských oprávneniach
- kontroluje dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo živnostenského zákona

Odbor krízového riadenia

- zahŕňa úseky: krízového plánovania
hospodárskej mobilizácie
ochrany utajovaných skutočností
civilnej ochrany obyvateľstva

Úradné hodiny

Obvodného úradu v Martine a pracoviska v Turčianskych Tepliciach

Pondelok	7.30 – 15.00
Utorok	7.30 – 15.00
Streda	7.30 – 16.00
Štvrtok	7.30 – 15.00
Piatok	7.30 – 14.00

Poznámka: **Odbor krízového riadenia**
Po – Pia: 7.30 – 15.30

Kontakt:

Obvodný úrad v Martine
Námestie S. H. Vajanského 1
036 58 Martin
tel. č.: 4 13 13 31
fax. č.: 4 13 29 27

Obvodný úrad v Martine
pracovisko Turčianske Teplice
SNP 514/122
039 01 Turčianske Teplice
tel. č.: 4 91 51 11
fax. č.: 4 92 23 20

ŠRZ Drienok, s. r. o. Mošovce

(Pavol Hrča, konateľ spoločnosti ŠRZ Drienok, s. r. o.)

Rok 2003 sa zapísal ako siedmy rok prevádzkovania športovo- rekreačného zariadenia založeného obcou Mošovce.

Tento siedmy rok bol, čo sa týka počasia, najpriaznivejším za celé obdobie pôsobenia spoločnosti. Prejavil sa na návštevnosti kúpaliska, ako aj ostatných ponúkaných službách. Asi 60 % návštevníkov opakovane navštívilo naše zariadenie. Pozitívna bola aj účasť karavanov a stanov. Tento trend sa pravdepodobne bude zvyšovať, a preto mu budeme musieť venovať náležitú pozornosť.

Vstup do EÚ nás prinúti skvalitniť všetky služby. Táto skutočnosť neobíde nikoho, kto chce seriózne podnikáť v cestovnom ruchu. Naša spoločnosť už do letnej turistickej sezóny 2004 musí splniť niektoré normy týkajúce sa bazénov. Jedná sa konkrétne o úpravu a filtráciu bazénovej vody. V ďalšom období bude nevyhnutná povrchová úprava bazénov. Tu budeme musieť v spolupráci s obcou nájsť riešenie, lebo investícia si vyžiada niekoľko miliónov korún.

Do novej sezóny bude zrealizovaná celková rekonštrukcia bufetu AQA.

Dosť veľkým nedostatkom roku 2003 bola kriminalita na ATC, ktorá znepríjemňovala pobyt návštevníkom. Boli to hlavne krádeže. Tomuto nedostatku budeme musieť venovať náležitú pozornosť.

Touto cestou by som chcel vyzvať občanov Mošovciac, ktorí majú nejaké dobré nápady, nech ich využijú a ponúknu našim turistom ako nové doplnkové služby. Každá maličkosť zatráktívni našu obec a pomôže jej rozvoju.

Zároveň sa chcem poďakovať všetkým zamestnancom, ako aj sezónnym brigádnikom, ktorí sa za dané obdobie podieľali na prevádzke Drienku a vyzdvihnúť aj príkladnú spoluprácu s Obecným úradom v Mošovciach a s SOUPaR v Mošovciach.

ŠPORTOVO A KULTÚRNE

(Monika Thomková, členka komisie ŠKMTV pri OZ v Mošovciach)

Zdravie, pohyb, dobrá nálada, to sú základné predpoklady na to, aby bol človek šťastný. Toto mala na mysli celá komisia školstva, kultúry, mládeže, telovýchovy a spolkov pri práci v minulom roku 2003.

Pripravila a uskutočnila niekoľko nových a vydarených podujatí.

Vo februári sme odštartovali prvú MOŠOVSKÚ SÁNKOVAČKU. Zúčastnili sa jej deti MŠ a ZŠ spolu so svojimi rodičmi. Súťažilo sa v rôznych typicky zimných disciplínach (zjazd a slalom na lyžiach či sánkach), ale aj zábavných (ťahanie sánok so živým nákladom po rovine, triafanie na cieľ počas jazdy na sánkach ...) Na záver deti čakala sladká odmena, no a rodičia si vzájomne vymenili svoje „tekuté vosky“.

Ďalšou novou akciou, ktorá bola zároveň jednou zo sprievodných podujatí osláv 770. výročia vzniku Mošovciac a 210. výročia narodenia Jána Kollára, bol ŠPORTOVÝ DEŇ DETÍ A DOSPELÝCH. Súťažilo sa v štyroch športových blokoch: atletika, loptové hry, strelba zo vzduchovky, plávanie. Do súťaže sa zapojili aj rekreanti nášho ŠRZ Drienok, v ktorom sa celá naša akcia uskutočnila. Disciplíny ako „vajco-hod, lyžičko-slalom, puko-kotúl“ zožali veľký úspech, menej už nevydarené preskoky cez vodnú prekážku, ktoré občas skončili jednou nohou v potoku. Vyvrcholením celého dňa boli plavecké disciplíny: plavecký trojboj a plavecké štafety. Niektorí pretekári bojovali zo všetkých síl, dokázali prekonať svoj strach a zvíťazili! Počas celého dňa prebiehal aj I. ROČNÍK PLAVECKÉHO MARATÓNU, ktorý odštartoval slávnostným skokom do vody pán starosta Ing. Ján Žirko. Celkovo sa maratónu zúčastnilo 66 plavcov a spolu zaplávali 10250 m, čo je skvelý výsledok. Všetky súťažné družstvá boli bohato a spravodlivo (mama-pivo, otec-kompót) odmenené.

Na záver chcem poďakovať všetkým skvelým rodičom, ktorí si našli čas, zúčastnili sa spomínaných akcií a urobili tak radosť sebe aj svojim deťom. Verím, že sa na podobných, ešte vydatenejších akciách, znova stretne.

ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY

(Danica Janecová, riaditeľka MŠ v Mošovciach)

Po prechode kompetencií v oblasti školstva zo štátnej správy na samosprávu materská škola druhý rok pracuje pod zriaďovateľskou pôsobnosťou obce. V roku 2003 boli v MŠ dve triedy s počtom detí 34. Výchovno vzdelávaciu činnosť zabezpečovali štyri kvalifikované učiteľky MŠ, obslužné činnosti traja prevádzkoví zamestnanci. Z ekonomického hľadiska môžeme rok 2003 hodnotiť ako vyrovnaný. Štátna dotácia pre MŠ predstavovala 181550,- Sk, skutočné náklady na energie, tovary a služby boli 189392,- Sk. Rozdiel 7842,- Sk bol hrađený z príjmov MŠ. Obec v roku 2003 zabezpečila údržbu technických zariadení, dokončenie maľovania stravovacej časti, opravu plota, kosenie areálu. Materskú školu sponzorsky podporila spoločnosť Messer Tatragas – Ing. Dušan Šimo a firma Rodokov – Ing. Pavol Sklenár poskytnutím tovaru a materiálu zdarma.

V pedagogickom procese sme dosiahli veľmi dobré výsledky. Pracujeme podľa Programu výchovy a vzdelávania detí v materských školách schváleného Ministerstvom školstva SR. Pokračujeme v plnení projektu Škola podporujúca zdravie. MŠ je zaradená do národnej siete škôl podporujúcich zdravie. K týmto základným dokumentom máme vypracované vlastné podporné projekty zamerané na zdravý fyzický vývoj detí a rozvíjanie pohybových schopností. 5 – 6 ročné deti absolvovali dvakrát v roku plavecký výcvik v bazéne SLK, a. s. v Turčianskych Tepliciach pod vedením odborného lektora a učiteľky MŠ. Deti boli úspešné na okresnej športovej olympiáde materských škôl. V septembri 2003 sme zrušili stabilnú spáľňu a pre vlastné potreby zriadili malú telocvičňu. Ďalšou zaujímavou aktivitou je práca s učebňou Lego dacta za základe vlastného projektu Hravý svet s legom. Činnosti sú zamerané na rozvíjanie tvorivosti, rozumových a manipulačných schopností detí. Výsledky práce s projektom sme prezentovali na okresnej prehliadke tvorivosti Lego dacta, ktorú organizovala naša MŠ v spolupráci s odborom školstva OÚ. Talentované deti majú možnosť

navštevovať pohybovú prípravu zabezpečovanú tanečným odborom ZUŠ v Turčianskych Tepliciach priamo v materskej škole.

Materská škola spolupracuje s firmou Legal Soft – Ing. Pavla Finku zameranou na výrobu učebných pomôcok pre školy a firmou Auto-sport PaedDr. Svetozára Thomku, ktoré podporujú činnosť materskej školy poskytnutím učebných a telovýchovných pomôcok.

Úroveň kvality výchovno vzdelávacieho procesu v našej materskej škole dokumentuje správa o výsledkoch inšpekčnej činnosti, ktorú vykonala začiatkom roka 2004 Štátna školská inšpekcia a hodnotila úroveň materskej školy ako nadpriemernú.

AKO PRACUJE ZÁKLADNÁ ŠKOLA JÁNA KOLLÁRA

(Mgr. Dagmar Gáletová, riaditeľka ZŠ J. Kollára v Mošovciach)

Základná škola už tretí rok pracuje podľa novej koncepcie školy, ktorý umožňuje všetkým žiakom rozšírenú výuku cudzích jazykov už od 1. ročníka priamo vo vyučovaní. Naďalej poskytuje výuku environmentálnej výchovy pre všetkých dvanásť škôl regiónu Horného Turca v učebni Prvosienka a prax pre budúce učiteľky z Pedagogickej a sociálnej akadémie Turčianske Teplice. Od nového školského roka 2003/2004 škola rozšírila aj výuku predmetu Práca s počítačom už od 4. ročníka. Pre veľký záujem o počítače pracujú deti 1. a 2. ročníka v záujmových krúžkoch pod vedením Mgr. D. Barančekovej a deti 3. ročníka pod vedením pána učiteľa B. Bugára.

Ministerstvo školstva na základe projektu Mgr. D. Barančekovej a príloh, ktoré vytvorili žiaci zo základných predmetov pod vedením svojich učiteľov vo forme projektov, dodalo kompletných šesť nových počítačov, scanner, laserovú tlačiareň, edukačný balíček a výukový software v celkovej hodnote 210000,- Sk.

Výchovno-vzdelávací proces školy zabezpečujú erudovaní učitelia, výsledkom ich vynikajúcej odbornej profesionálnosti sú aj prvé miesta našich žiakov v okresných súťažiach: Nad'a Pálešová v matematike, Eva Piecková a Katarína Barteková v anglickom jazyku a prednese prózy, 2. miesto Daniel Thomka. Máme aj veľa úspešných riešiteľov matematickej Pytagoriády, Klokana z 1. stupňa a geografickej olympiády z 2. stupňa. Vyučujúci školy vo svojom voľnom čase umožňujú aj doučovanie nielen pre slabšie prospievajúcich žiakov, ale aj pre dobrých a nadaných, ktorí chcú byť ešte lepší.

Pod vedením pani učiteľky J. Boďovej prezentujú svoju kreativitu žiaci školy na slávnostných akadémiách, čím rozvíjajú svoje umelecké a športové schopnosti. Bohatá je aj výchova v čase mimo vyučovania, kde pod vedením Mgr. I. Thomkovej pracuje Detský folklórny súbor Drienok, ktorý reprezentoval školu a obec na Turčianskom štvorlístku, počas prázdnin v Poľsku s veľkým úspechom. Mažoretky všetkých vekových skupín vedie pani vychovávateľka D. Hurtová, gymnastiku J. Boďová, nemecký jazyk Mgr. M. Klocháňová, cykloturistiku pán Hanus.

Žiaci Základnej školy J. Kollára sa pravidelne podieľajú na kultúrnych programoch v obci pri stavaní mája, Dňa matiek, stretnutiach dôchodcov, akcií hasičov, športovcov, Mošovského jarmoku. DFS Drienok spoluorganizoval vianočné koncerty v Turčianskych Tepliciach, Mošovciach a v Martine.

Občianske združenie detí Drienok, ktoré pracuje pri škole, realizovalo Veľkonočné tvorivé dielne – deti spolu s rodičmi pod vedením pani I. Thomkovej, D. Hrchovej, M. Klocháňovej, D. Gáletovej. Počas osláv výročia obce usporiadalo akciu Po stopách Mošovských povestí, kde medzi deti prišiel aj vysokoškolský učiteľ a básnik PaedDr. Jozef Tatár, PhD. Počas návštevy DFS Rabcuszie z Poľska Občianske združenie Drienok zabezpečovalo ubytovanie, stravovanie, kultúrne podujatia a turistické vychádzky do okolia obce. Združenie zrealizovalo aj adventné dielne pre žiakov školy. Podnikatelia P. Kviatkovský a J. Zubáň finančne a pani

L. Bellušová vecne zabezpečili mikulášske balíčky všetkým žiakom školy. Pán P. Hrča a Ing. J. Žirko prispeli na autobus pre DFS do Poľska.

Základná škola J. Kollára po schválení Obecným zastupiteľstvom v Mošovciach prenajíma novú budovu školy podnikateľom. Ing. Ján Žirko, starosta obce, finančné prostriedky získané z prenájmu, ponechal škole na zakúpenie školských pomôcok pre skvalitnenie vyučovania (učebnice AJ pre 1. – 3. ročník, meotary, rádioprehrávače na AJ, Hv a potreby krúžkov), tiež zakúpenie materiálov na rozvody vody a farby na telocvičňu podľa požiadaviek hygieny a iných materiálov potrebných pre chod školy. Zároveň poskytol odborníka z VPP, ktorý spolu s pánom L. Trofimenkom urobil rozvody vody.

Zástupca riaditeľky školy Mgr. T. Harkabus počas letných prázdnin tri týždne brúsil, tmelil a natieral palubovku v telocvični, čím ušetril škole 60000,- Sk, ktoré požadovala firma za túto prácu.

V dnešnej ťažkej ekonomickej situácii všetci učitelia a prevádzkoví pracovníci svojou obetavou prácou zabezpečujú bezproblémový chod školy. Učitelia sa priebežne zúčastňujú celoročného cyklického vzdelávania realizovaného Metodickým centrom v Banskej Bystrici, ktoré ukončia záverečnou prácou a skúškou.

Žiaľ, aj keď škola poskytuje nadštandardné vzdelávanie oproti školám v okolí, detí je dosť málo, lebo nové a dobré sa ťažko presadzuje. Verím, že po zriadení Základnej umeleckej školy v Mošovciach, ktorú Ministerstvo školstva zaradilo do siete škôl od 1. 9. 2004, sa zvýši záujem rodičov o poskytnutie základného a umeleckého vzdelania súčasne v jednej škole. Prípravný výbor ZUŠ zhromažďuje všetky podklady pre vydanie zriaďovacej listiny. Základná umelecká škola umožní vzdelávanie vekovo neobmedzene, teda aj pre dospelých, a tým by sa opäť rozvíjala kultúrna činnosť napr. v divadelníctve, speváckom zbore ... ako v nedávnej minulosti.

Základná škola poskytuje pre širokú verejnosť dospelých celého regiónu Horného Turca vzdelávacie kurzy v cudzích jazykoch, práci na počítačoch a používanie Internetu.

Som presvedčená, že dobrí učitelia a dobré rozhodnutia obecného zastupiteľstva napomôžu k rozkvetu našej školy. Chcem sa aj preto poďakovať všetkým učiteľom, rodičom a priateľom školy za prácu a pomoc v prospech našich detí.

TAKTO TO VIDÍM JA

(Mgr. Peter Taját, ev. kaplán)

V Mošovciach som už takmer pol roka. Spoznal som už mnohých ľudí a zistil som zaujímavú vec. Ľudia sú všade veľmi podobní a zároveň takí rozmanití. Prežívajú tie isté starosti, tešia sa podobným úspechom a radostiam. Majú podobné bolesti, častokrát možno opakujú podobné chyby, túžia po podobných veciach. Zároveň som spoznal, akí sú ľudia v Mošovciach rozmanití. Objavil som medzi vami skutočné bohatstvo, z ktorého túžim čerpať, učiť sa, inšpirovať, obdivovať.

Bol som príjemne prekvapený mnohými aktivitami, ktoré sa vyvíjajú v obci, ktorými obec žije. Mám sen, že tak to bude aj v našom evanjelickom cirkevnom zbore. Že sa rozprúdi život, že do cirkvi začnú prúdiť ľudia, že aj v obci to bude dýchať evanjeliom. Po tom túžim pri vstupe do nového roka.

Nedávno som čítal v jednej knihe tieto slová: “Radostné srdce rozjasňuje tvár, ale bolesť srdca ubíja ducha.“ To prajem všetkým nám, všetkým Mošovčanom. A tieto slová sú z Biblie. Preto nech ten, pre ktorého bežíme, namáhame sa a pracujeme, nás všetkých – evanjelikov, katolíkov, veriacich i hľadajúcich - takto požehnáva.

POLNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO PRIATEĽSTVA NÁRODOV PO NOVOM...

(Jozef Rišian, riaditeľ PD PN Mošovce)

Uplynul rok od môjho nástupu do funkcie riaditeľa družstva. Aké boli moje predsavzatia a aká je realita vo fungovaní tohto kedysi prosperujúceho podniku? Hlavným cieľom pre rok 2003 bolo riadiť družstvo tak, aby jednoducho prežilo, aby sme zastavili jeho úpadok, začali robiť poriadky. Aby sme spôsobom prijateľným pre obidve strany uzavreli spoluprácu z minulého obdobia medzi Mošovcami a Blatnicou. Spraviť hrubú čiaru za tým, čo bolo a začať realizovať kroky, ktoré sú nevyhnutné pre zlepšenie výsledkov. Čo sa nám teda podarilo? Ja osobne si najviac cením toho, že sme presvedčili väčšinu zamestnancov, že máme záujem na tom, aby družstvo fungovalo, že nie som žiadny tunelár. Teší ma to o to viac, že družstvo má veľa vonkajších neprajníkov. Filozofia, ktorú presadzujem pri riadení, je jednoduchá na pomenovanie, ale zložitá pri jej realizácii. Za všetkým hľadaj človeka, ľudia sú to najcennejšie, čo máme. Toto sú základy, na ktorých sa dajú stavať pevné múry budúcej zdravej firmy. Tí, ktorí tieto princípy nepochopia, nezmenia svoje správanie, vzťah k družstvu, budú musieť uvoľniť miesta tým, čo chcú byť pri tom, keď sa nám bude dariť. V ekonomických výsledkoch družstvo skončilo rok 2003 s vyrovnaním HV, k čomu prispel kapitálový vstup AFG v objeme cca 5 mil. Sk a dosiahnuté výsledky v rastlinnej, živočíšnej výrobe a mäsovýrobe. Nárast úžitkovosti v produkcii mlieka o 15 %, splnenie plánu v produkcii bravčového mäsa na 115 %, zníženie spotreby elektrickej energie o 10 %, zabezpečenie dostatočného množstva objemového krmiva a v neposlednom rade rast priemernej mzdy o cca 8 % dáva hrubý obraz o tom, ako sa nám darilo. V rámci dlhodobej koncepcie boli spracované materiály, ako dosiahnuť zefektívnenie živočíšnej výroby, plán obnovy strojového parku, z ktorého prvú časť - nákup traktora, podmietača a senážneho voza - sme aj zrealizovali. Jedine investície do techniky a technológií a vzdelávania ľudí sú predpokladom zvyšovania produktivity prác.

Čo sa nám nepodarilo? Hlavne upratovanie a udržiavanie poriadku na hospodárskych dvoroch. Je tu síce zlepšenie, ale je to stále málo, čo sme pre to spravili. Tu si myslím, že sa potvrdila múdrosť starých otcov, že čo nespravíš na jar, v lete a v jeseni už nedoženíš. V tomto roku to napravíme.

Rezervy sú vo všetkých oblastiach našej práce a pre budúce obdobie sa zameriame na ich analýzu, pomenovanie a postupné rýchle odstraňovanie. Pre rok 2004, ako rok vstupu do EÚ, je pre nás dôležité zvládnuť prechod na nové podmienky v legislatíve, v spôsobe financovania poľnohospodárstva. Chceme aktívne využívať možnosti čerpania prostriedkov z fondov EÚ, zamerať sa na intenzívnu rastlinnú a živočíšnu výrobu a ich finalizáciu cez vlastný bitúnok a mäsovýrobu k zákazníkom. Družstvo a my, jeho zamestnanci, musíme pri každej svojej činnosti mať v podvedomí, že to, čo robíme, aj keď to niekedy smrdí, krochká, fučí, mučí, je určené pre konečného zákazníka, ktorý chce za svoje peniaze kvalitu. Keď bude toto fungovať – úspech bude zaručený.

OBCE A OCHRANA PRÁV OBČANA POĎĽA OBČIANSKEHO ZÁKONNÍKA SUSEDSKÉ SPOLUNAŽÍVANIE, SPORY, PRIESTUPKY...

(JUDr. Daniela Franzenová, Kancelária ZMOS)

Podľa občianskeho zákonníka sa v prípade, že došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, mohol oprávnený subjekt domáhať ochrany na príslušnom orgáne štátnej správy (bývalom okresnom úrade).

Zákomom č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo článkom III. aj k zmene ustanovenia § 5

Občianskeho zákonníka tým, že sa slová „príslušnom orgáne štátnej správy“ nahradili slovom „obci“. Paragraf 5 Občianskeho zákonníka **teraz znie:** „*Ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.*“

Od 1. januára 2004, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 515/2003 Z. z. je teda **obec kompetentná (môže – má možnosť, nie však povinnosť) prijať opatrenie, ktorým môže predbežne zakázať zásah do pokojného stavu, alebo môže uložiť, aby bol obnovený predošlý stav.**

Pre lepšiu orientáciu v probléme sa javí ako potrebné v skratke si ozrejmiť čo je predmetom úpravy Občianskeho zákonníka.

Občiansky zákonník upravuje majetkové, osobné a osobnomajetkové vzťahy, a to bez ohľadu na to, v akej oblasti spoločenského života vznikajú. Občianskoprávne vzťahy vznikajú len výnimočne priamo zo zákona. Spravidla vznikajú na základe právneho úkonu, ktorý je definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takým prejavom spájajú.

Základným princípom Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné mať na zreteli, je zásada rovného postavenia subjektov občianskoprávných vzťahov. Jeho podstata spočíva najmä v tom, že:

- žiadny zo subjektov občianskoprávných vzťahov nie je voči druhému subjektu po právnej stránke zásadne ani nadriadený ani podriadený,
- žiadny z nich nemôže jednostranne určovať právne postavenie druhého objektu (napr. uložiť, vnútiť alebo nadiktovať mu vznik určitej povinnosti),
- o obsahu občianskoprávneho vzťahu sa subjekty musia zásadne dohodnúť, s výnimkou toho, ak právne povinnosti vznikajú zo zákona (napr. povinnosť nahradiť škodu),
- žiadny zo subjektov občianskoprávných vzťahov nemôže na druhom mocensky vynucovať svoje subjektívne občianske práva.

V § 3 zákona je zdôraznená zásada, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie zasahovať bez právneho dôvodu do práv a oprávnených záujmov iných osôb, ani byť v rozpore s dobrými mravmi. Pojem dobrých mravov zákon nevymedzuje. Z jeho kontextu však vyplýva, že ide o zásady, ktoré vyjadrujú všeobecne platné pravidlá morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovať. Nie každé konanie, ktoré je po formálnej stránke v súlade so zákonom, je aj v súlade s dobrými mravmi. V istom ustanovení zákonodarca ukladá štátnym orgánom a orgánom miestnej samosprávy dbať na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi riešili predovšetkým dohodou.

Je prirodzené, že sa ochrany svojho práva môžu oprávnené subjekty domáhať predovšetkým na súdoch, ktoré poskytujú ochranu občianskoprávných vzťahov v občianskom súdnom konaní.

Vo výnimočných prípadoch, keď to ustanovuje zákon, môže však poskytnúť ochranu ohrozeným alebo narušeným občianskoprávnym vzťahom iný orgán. Ide napríklad aj o prípad, keď došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu. V tomto prípade sa podľa § 5 môže oprávnený subjekt domáhať ochrany od 1. januára 2004 na obci. **Použitie § 5 bude praktické najmä tam, kde existuje nebezpečenstvo opakovania zrejmeho zásahu, prípadne tam, kde zrejmy zásah stále trvá.**

V tomto prípade obec môže zakázať rušiteľovi zásah alebo mu môže uložiť povinnosť obnoviť predošlý pokojný stav. Iné spôsoby ochrany obec použiť nesmie.

Je potrebné si uvedomiť, že **postup uvedený v § 5 má len predbežný charakter**. Jeho zmyslom nie je rozhodnúť spor o právo, ale obnoviť stav, ktorý existoval pred porušením práva.

Obce ho môžu uplatniť na základe žiadosti oprávneného subjektu najmä vtedy, keď sú ohrozené alebo narušené tzv. susedské práva (§ 127 OZ „*Vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chovné zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.*“)

Použiť toto ustanovenie môžu aj v prípade porušenia pokojného stavu pri výkone práv napr. k bytom, pozemkom a iným nehnuteľnostiam.

Dôležitá je skutočnosť, že **až pri súdnom konaní dochádza k samotnému riešeniu sporu o právo**. Prijatím predbežného opatrenia obce teda nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa ochrany na súde, ani samotná právomoc súdu. Súdne konanie môže nasledovať kedykoľvek po vydaní predbežného opatrenia, alebo aj pred jeho vydaním. Súd, samozrejme, nemôže odoprieť ochranu ani vtedy, ak poškodený neuplatnil postup podľa § 5 a obrátil sa priamo na súd.

VOĽBA PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 1 bola 8. januára 2004 vyhlásená voľba prezidenta Slovenskej republiky na sobotu **3. apríla 2004**. Ak ani jeden z kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky nezíska nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov, deň konania druhého kola voľby prezidenta Slovenskej republiky prípadne na sobotu 17. apríla 2004.

REFERENDUM

Rozhodnutím č. 52 zo 4. februára 2004 vyhlásil prezident Slovenskej republiky na základe petície občanov referendum, v ktorom oprávnení občania rozhodnú o otázke: „Ste za to, aby poslanci Národnej rady Slovenskej republiky prijali ústavný zákon o skrátaní III. volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky tak, aby sa voľby do Národnej rady Slovenskej republiky konali v roku 2004?“. Referendum o tejto otázke sa vykoná v sobotu **3. apríla 2004**.

Voľba prezidenta Slovenskej republiky aj referendum sa teda budú konať v jeden deň, v sobotu 3. apríla 2004. Obidve potrebné miestnosti - volebnú miestnosť pre voľbu prezidenta SR a miestnosť pre hlasovanie v referende – pripravíme vo viacúčelovej zasadacej miestnosti v budove Obecného úradu v Mošovciach, Kollárovo námestie č. 314 na prízemí, a to predelením tejto miestnosti na dve rovnocenné miestnosti, každú s patričným vybavením, každú s osobitným vchodom. Hlasovať bude možné od 7.00 do 22.00 hodiny.

TURISTICKÝ ODDIEL MLÁDEŽE V MOŠOVCIACH

(Mgr. Oľga Šimová, vedúca TOM Mošovce)

Svet okolo nás je plný prírodných krás, nad ktorými žasne rozum a srdce pookreje – ak ich dokážeme vidieť.

Táto myšlienka je mi dávno blízka. Rozhodla som sa ju naplňať v roku 1981, keď sme na tunajšej základnej škole založili Turistický oddiel mládeže (TOM). Odvtedy dodnes ubehlo 23 rokov a z mojich prvých turistov dnes sú rodičia. S ich niektorými dcérami a synmi sa znova stretávam na našich potulkách po blízkych či vzdialených chodníčkoch Veľkej i Malej Fatry, ale aj vo vzdialenejších horstvách nášho malebného Slovenska.

Nás v TOM-e spája láska k prírode, túžba vidieť viac, vystúpiť vyššie... Utužujú sa priateľstvá, poskytuje sa vzájomná pomoc, prehľbuje sa cit vlastenectva.

V minulom roku sme absolvovali rôzne túry. Najnavštevovanejším vrchom bol majestátny Drienok – vyšli sme naň trikrát – v marci, júli a v novembri. Ten júlový bol slávnostný – konal sa k 210. výročiu narodenia Jána Kollára a 770. výročiu vzniku Mošoviec. S mladými turistami vystupovali aj niektorí rodičia a starí rodičia. Odmenou nám bol prekrásny výhľad na Turčiansku záhradku, naše Mošovce, končiare Veľkej a Malej Fatry, Kremnických vrchov a Žiaru. Všetci účastníci dostali od vedenia obce Pamätný list a najmladší turisti ešte šiltovku ako spomienku na tento pekný deň. Slávnostný výstup sme ukončili pri malom občerstvení znova na Drienku, ale tentoraz v areáli rekreačného zariadenia.

Pre všetkých, ktorí máte záujem o turistiku a ešte váhate, ponúkame plán turistických akcií na rok 2004. Radi Vás privítame medzi nami! Vek nie je prekážkou.

PLÁN TURISTICKÝCH AKCIÍ NA ROK 2004

<i>mesiac</i>	<i>vrch</i>	<i>pohorie</i>	<i>východisková obec</i>
február	Drienok	Veľká Fatra	Mošovce
marec	Lysec	Veľká Fatra	Belá
apríl	Kľak	Malá Fatra	Vríčko
máj	Ostrá – Tlstá	Veľká Fatra	Blatnica
jún	Panský diel	Starohorské vrchy	Špania dolina
júl	viacdnňový pobyt v prírode podľa dohody		
august	prázdniny		
september	1. deň Šturec – Krížna- Ostredok – Borišov 2. deň – Rakytov - Malino Brdo	Veľká Fatra	Malý Šturec
október	Flochová	Kremnické vrchy	Čremošné – stanica
november	Suchý – Magura	Malá Fatra	Strečno
december	Tlstá	Veľká Fatra	Blatnica

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ

(Ing. Jaroslav Tesák, zamestnanec obce Mošovce)

Po ďalšej novelizácii zákona o dani z nehnuteľností (s najväčšou pravdepodobnosťou už poslednej, nakoľko pre rok 2005 bude prijatý úplne nový zákon) vyplývajú pre vlastníkov ornej pôdy a trvalých trávnych porastov podstatné zmeny v stanovení administratívnej ceny

za m². Pre účely zákona o dani z nehnuteľností bola stanovená cena vyhláškou k zákonu a pre katastrálne územie Mošovce je cena ornej pôdy 2,33 Sk/m² a cena trvalých trávnych porastov 1,70 Sk/m². Tieto sadzby sú nižšie ako v minulých rokoch, čo sa premietne aj v znížených príjmoch obce. Tento výpadok v daňovom príjme obce čiastočne zmierni zmena ročnej sadzby dane z ornej pôdy z 0,6 na 0,75 %, ktorú prijalo Obecné zastupiteľstvo na rok 2004.

Ďalšou zmenou platnou od roku 2004 je pre vlastníkov lesných pozemkov a vodných plôch s chovom rýb povinnosť stanovenia všeobecnej hodnoty majetku znalcom, formou znaleckého posudku. To znamená, že vlastníci týchto nehnuteľností sú povinní už v daňovom priznaní na rok 2004 postupovať podľa uvedeného. Daňovú povinnosť má každý vlastník nehnuteľnosti, alebo nájomca, ak nájomný vzťah trvá, alebo má trvať najmenej päť rokov a nájomná zmluva je evidovaná v katastri nehnuteľností.

ZAMYSLIME SA

(Ing. Jaroslav Tesák, zamestnanec obce Mošovce)

Jednou z oblastí, v ktorých Slovenská republika najviac zaostáva za štandardom Európskej únie, je stav životného prostredia. V prístupových rokovaniach o vstupe Slovenskej republiky do EÚ boli prijaté záväzky na zlepšenie súčasného stavu a postupné odstraňovanie nedostatkov, čo štát, teda nás, daňových poplatníkov, vyjde na miliardy korún.

Tento trend potvrdzujú rýchlo sa meniace zákony, ktorých hlavným cieľom je dosiahnuť postupné obmedzenie vzniku odpadov, lepšie zhodnocovanie a trvalé znižovanie ukladania odpadov na skládky. Na týchto zásadách stavia aj nový Zákon o odpadoch prijatý v závere minulého roka s účinnosťou od 1. marca 2004, do ktorého je premietnutá kompletná európska legislatíva. Pomenúva konkrétne odpady, ich tvorcov a stanovuje povinnosti pri ich likvidácii aj s poplatkami. Ukladanie odpadov na skládky bude v priebehu nasledujúcich rokov niekoľkonásobne drahšie v porovnaní s terajšími cenami, preto najvýhodnejší spôsob likvidácie je triedenie odpadu. Jednoznačne najlacnejšie je zníženie produkcie odpadov.

Naša obec má v tejto oblasti dobre fungujúci systém a už aj slušnú tradíciu, siahajúcu do prvej desiatky rokov, preto má na čom stavať a prijímané zákonné opatrenia plniť. Nie všetci občania sú ochotní spolupodieľať sa na triedení a nakladaní s odpadmi tak, aby sa z roka na rok nezvyšovali množstvá, ktoré treba uložiť na skládkach a zaplatiť za ne.

Nasvedčujú tomu množstvá biologických odpadov zo záhrad, ale aj iných, ktorými sú preplňované kontajnery rozmiestnené v obci, aj smetné nádoby občanov. Na nezáujem a ľahostajnosť tých, ktorí takto konajú v naivnej predstave, že za ich plotom sa všetko končí, doplácajú všetci. Hlavne tí, čo už dávno pochopili, že v tejto oblasti sa nezodpovednosť a chytračenie nevypláca.

S týmto vedomím a zodpovednosťou pristupovali aj poslanci obecného zastupiteľstva k schvaľovaniu poplatkov pre rok 2004. Napriek tomu, že poplatky, ktorými obec vyrovnáva rozdiel medzi platbami občanov a skutočnými nákladmi za vývoz a likvidáciu odpadov každoročne narastajú, zvýšenie v tomto roku predstavuje 20,-Sk na osobu. Ak sa doterajší trend neustáleho zvyšovania tvorby a vývozu odpadov nezastaví, v nasledujúcich rokoch budeme podstatne viac platiť a nemuseli by sme. Chceme?

NA ZAČIATKU ROKU

(Ing. Ján Žirko, starosta obce Mošovce)

Máme za sebou ďalší rok, ktorý bol pre nás, naše Mošovce, rodákov i náhodných návštevníkov viac ako len obyčajným a bežným rokom. Bol to rok, kedy sme si pripomenuli 770. výročie vzniku Mošoviec a 210. výročie narodenia Jána Kollára.

Tento a ďalšie nasledujúce roky sú spojené s veľkým očakávaním o naše ďalšie žitie po vstupe Slovenska do Európskej únie. Je na nás, aby sme sa s tým vysporiadali tak, ako všetky krajiny pred nami. Rok 2004 nám dá viac odpovedí v oblasti politického, spoločenského a ekonomického diania, ktoré sa bez rozdielu dotknú každého občana. S určitosťou viem povedať, že pozícia miest a obcí sa nezlepšuje, skôr naopak. Na samosprávu dopadajú ťažké bremená riešenia problémov, ktoré štát nedokázal riešiť a teraz po prechode kompetencií na obce, keď nám bol „hodený Čierny Peter“, musíme ich za pochodu riešiť a rozumne spravovať. Nie je možné reprodukovat' z tohto miesta celú tú škálu rastu životných nákladov nedostatku pracovných miest, poklesu kúpnej sily, nekultúrnosti vládnutia politických síl a konkrétnych osobností nášho verejného života.

Čo s tým? Hotové recepty neexistujú, sú vecou odborníkov, zvolených zástupcov občanov. Musíme si nájsť správnu víziu, ktorá nás poženie vpred.

Stavba „EUROSTRÁDY“, po ktorej pôjdeme, by mala byť tou správnu cestou, ktorá pre mladú generáciu určí tú správnu kartu naplňajúcu náš život vytrvalou snahou pre spoločné dobro.

Želám Vám, vážení spoluobčania, aby sme v roku 2004 zažili krásne pocity pomoci človeka človeku, aby nás spájala tolerancia a porozumenie, aby nás naplňal plnohodnotný občiansky život.

Tu sa chcem ešte naposledy poďakovať všetkým Vám, a nie je Vás málo, ktorí ste bez nároku na akúkoľvek odmenu vložili svoj um, nápady, silu, príkladnú pomoc, spoluprácu k zabezpečeniu zdarného a dôstojného priebehu samotných minuloročných osláv a všetkých k nim sprievodných podujatí

Vo svojich rozhodnutiach akceptujeme názory Vás, občanov, a s Vašou podporou a nádejou chceme dosiahnuť slušné výsledky pri rozvoji a ďalšom zveľad'ovaní našej obce.

Do nového roku chcem všetkým zaželať veľa zdravia, osobnej, rodinnej a obecnej pohody a veľa obyčajného ľudského šťastia.

Aby európske fondy slúžili Mošovciam

Termín vstupu Slovenska do Európskej únie sa nezadržateľne blíži. Vážení spoluobčania, či zo vstupom Slovenska do EÚ súhlasíte, alebo nesúhlasíte, vstup je fakt, o ktorom dnes už nemá význam debatovať. Význam na debatu (a nie len debatu, ale aj konkrétnu činnosť) má skutočnosť, čo zo vstupu môžem získať ja, ako jednotlivec, ja ako člen určitej society, čo môžem spraviť pre to, aby naše deti mali lepšie podmienky pre uplatnenie, čo môžem spraviť pre to, aby sa nám v obci lepšie žilo, čo môže získať obec, škola, región...

Možnosti sú veľmi široké cez podporu malých a stredných podnikateľov, podporu produktívnych investícií, rozvoj infraštruktúry až po posilnenie miestneho rozvoja, čo by malo viesť k udržaniu a vytváraniu nových pracovných príležitostí tak, aby vidiecka spoločnosť trvalo bola schopná napredovať a rozvíjať sa.

Hlavnými nástrojmi na uskutočnenie týchto cieľov sú štrukturálne fondy a konkrétne pre obce Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavným cieľom štrukturálneho fondu ERDF je poskytnúť pomoc regiónom (oblastiam), ktoré sú ekonomicky slabšie tak, aby sa vyrovnali s oblasťami ekonomicky vyspelými. Z uvedeného fondu je možné za určitých podmienok čerpať až 95 % finančných prostriedkov na pokrytie svojho zámeru.

Čo je potrebné spraviť pre to, aby sme finančné prostriedky získali:

1. Nápad, myšlienka, definovanie reálnej potreby, špecifikácia zreteľahodného problému
2. Vypracovanie projektového zámeru
3. Zistiť, či sa náš zámer (myšlienka) zhoduje s požiadavkami Eurofondov (súlad s operačným programom, alebo so sektorovými operačnými programami jednotlivých ministerstiev) a či sa môžeme uchádzať o čerpanie peňazí
4. Vypracovanie projektu (pri vypracovávaní projektu je nutné dodržať metodológiu danú vyhlasovateľom)³⁸
5. Podat' projekt na príslušné miesto

Je samozrejmé, že nie všetci, ktorí podajú projekt automaticky, dostanú finančné prostriedky. Na predkladateľov čakajú aj hrozby v podobe neúspechu, to je neprijatia projektu. Najčastejšie hrozby:

- Ø slabá pripravenosť projektu, nekompletnosť
- Ø nesúlad projektového zámeru s požiadavkami Eurofondov
- Ø nejasný zámer projektu
- Ø nedokázanie schopnosti projekt prefinancovať (finančné prostriedky z EÚ sa totiž dostanú až po ukončení projektu a do vtedy musí investor celý projekt financovať sám)
- Ø nízka udržateľnosť projektu
- Ø formálne nedostatky projektu
- Ø protirečenia v projekte
- Ø neznalosť smerníc pre vypracovanie projektu

Neúspech však v žiadnom prípade nesmie odradiť od podávania a písania projektov, lebo len systematickou prácou a seba vzdelávaním dospejeme k želanému výsledku.

Záverom si je nutné uvedomiť jednu skutočnosť. Aj keď síce hovoríme o prostriedkoch z EÚ, musíme si uvedomiť, že sú to z veľkej časti naše peniaze, ktoré do spoločnej pokladnice EÚ zaplatíme z nášho štátneho rozpočtu, ku ktorým sa síce pribalí časť finančných prostriedkov z iných (bohatších) členských krajín, avšak tie sa rôznymi inými kanálmi a opatreniami im znova vrátia. Ak nebudeme schopní využiť štrukturálne fondy na 100 %, tak v podstate sme naše peniaze darovali niekomu inému z titulu našej neschopnosti!

Matula Peter, Ing.

³⁸ Projekt musí mimo iných náležitostí spĺňať požiadavku trvalej udržateľnosti a prísne požiadavky kladené na životné prostredie

Dva týždne v Slovinsku

Asi najskloňovanejšou témou dnešných dní je vstup Slovenskej republiky a ďalších štátov strednej a východnej Európy do Európskej únie. Hovorí sa o zblížovaní kultúr, ako aj o zachovávaní osobitostí jednotlivých národov zoči-voči kultúre západného sveta. Aby sme si tieto osobitosti dokázali uvedomiť, oceniť a uchovať, musíme nevyhnutne spoznať aj kultúry iné a potom na základe porovnania s nimi dokázať pomenovať svoju jedinečnosť.

Aj z tohto dôvodu existujú v prístupujúcich a členských krajinách EU organizácie, ktoré sa snažia

umožniť mladým ľuďom spoznať svojich rovesníkov z iných krajín, ich tradície a históriu. Jednou z takýchto organizácií je aj Agentúra pre rozvoj vidieka z Nitry, ktorá v spolupráci so slovenským združením Vlk, nemeckým spolkom Ländliche Kerne a správou slovinského národného parku Kozjansko umožnila pätnástim mladým Turčanom vo veku od 15 do 24 rokov stretnúť sa so svojimi kolegami z Nemecka a Slovinska na dvojtýždňovom tábore v slovinskej dedinke Podsreda, ležiacej neďaleko chorvátskych hraníc.

Všetko sa to začalo o piatej ráno v sobotu 19. júla pred mošovským kaštieľom, kde po nás prišiel jeden z dvoch osemmiestnych mikrobusev, ktorými sme sa po podobných zastávkach v Belej-Duliciach, Sklabini, Diakovej

a Turčianskom Jasene vydali na cestu do Slovinska. Keď sme po deväťhodinovej ceste dorazili na miesto, čakali nás už pripravené dva vojenské stany, ktoré sa stali na nasledujúce dva týždne naším domovom. Hneď pri nich sa nachádzalo veľké basketbalové a futbalové ihrisko, takže o program na chvíľu voľna bolo postarané. Zanedlho dorazili aj dva mikrobuses so študentmi z Turínska, ktoré nazývajú „zeleným srdcom Nemecka“. Zaujímavosťou je, že sme v ich turistickom sprievodcovi našli aj životopis nášho rodáka Jána Kollára, ktorý v Turínsku, presnejšie v meste Jena, študoval. Po tom, ako dorazili z rôznych kútov Slovinska aj zvyšní účastníci tábora, pustili sme sa do vzájomného zoznamovania, čomu napomáhali aj rôzne „sociálne hry“, ktoré pre nás pripravili usporiadatelia.

Celý tábor bol vynikajúco zorganizovaný a zahŕňal množstvo aktivít zameraných na bližšie spoznávanie okolia Kozjanskeho národného parku, jeho histórie aj súčasnosti. Absolvovali sme prehliadku hradu Trakoščan, návštevu čokoládovne v Olimje, ba pustili sme sa aj po stopách starých pútnikov po stredovekej Vojvodovej ceste až k deväť kilometrov vzdialenému starobylému kostolu Stare Gore ob Sotli. Zoznámili sme sa s miestnymi legendami, ktoré sme v posledný večer aj zahrali vo forme divadelného predstavenia, debatovali sme so slovinskou ministerkou kultúry a na hrade Podsreda sme si vychutnali saxofónový koncert, nasledovaný slávnostnou recepciou.

Organizátori pre nás pripravili i zábavné akcie: jedno poobedie sme strávili na toboganoch neďalekého vodného zábavného parku, inokedy sme sa púšťali do hľadania indícií vo variácii na známu hru Boyard. Súčasťou týchto dvoch týždňov boli aj mierne turistické orientačné prechádzky v okolí Podsredy, navštívili sme rodný dom Josipa Broža Tita v Chorvátskom Kumrovci, ako aj staré slovinské mestá Brežice, Kostanjevica a Pišce. V neposlednom rade sme absolvovali početné workshopy a prezentácie zamerané na Európsku úniu, jej počiatky, súčasnosť i naše predstavy o jej budúcnosti. Veľa priestoru bolo tiež venované prezentáciám našich krajín resp. regiónov a to tak formou miniprednášok a násteniek, ako aj formou omnoho chutnejšou – tradičným jedlom. Každý zo svojej krajiny priniesol vybrané špeciality, či už to boli naše pstruhy, koláče a nápoje, slovinské syry, či k Nemecku neodmysliteľne patriace klobásy.

Môžeme s kľudným svedomím povedať, že tieto dva týždne boli pre nás najlepšimi z tohoročného leta, pretože sme spoznali nielen kus zaujímavej a nádhornej krajiny, ktorej názov sa od toho nášho odlišuje len jedným písmenom, ochutnali jej vynikajúcu, už takmer stredomorskú

neodmysliteľne patriace klobásy.

kuchyňu, ale najmä spriatelili sa s množstvom skvelých ľudí, ktorí nám nielen pomohli prekonať vžité stereotypy, či komunikačné bariéry, ale predovšetkým uvedomiť si, že aj keď máme každý iný jazyk, kuchyňu alebo životné skúsenosti, je medzi nami viac spoločného ako rozdielneho, dokážeme si rozumieť a keď treba, aj jeden druhému si pomôcť.

Preto by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať najmä pánovi Matulovi, vďaka ktorému sme tieto nádherné dva týždne mohli prežiť, ako aj Obecnému úradu Mošovce, Športovo-rekreačnému zariadeniu Drienok, Turistickému združeniu Veľká Fatra a rybárstvu Požehy, ktorí nám poskytli materiály na reprezentáciu našej obce, regiónu i krajiny.

Peter Reťkovský a Pavel Taraba

Tatiana Matulová

*H*ovorí sa...

*H*ovorí sa tak a tak
ako veľký dravý vták.

*H*ovorí sa, že v spánku vraj
príde po teba samuraj.

*H*ovorí sa, že lietadlo
vysoko sa vznesie,
že bocian detičky
mamičkám prinesie.

*H*ovorí sa, že po rusky
jednotka je päťka.

*H*ovorí sa že pri vraždách
netreba mať svedka.

*H*ovorí sa, že sú iba
štyri ročné obdobia,
že zvieratka na Vianoce
sami si stromček zobia.

*H*ovorí sa, že lepidlo
zalepí ti všetko.

*H*ovorí sa, že horárom
môže byť len dedko.

*H*ovorí sa, že zelená
je farba pokoja,
že verné zvieratá
vždy pri pánovi stoja.